

PROPOSTES SOBRE LA PLATAFORMA eBIBLIO A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

Justificació

El format digital ha esdevingut un mitjà de lectura cada vegada més consolidat en la nostra societat. Les biblioteques, doncs, han d'adaptar les seues col·leccions a aquesta nova realitat.

El projecte eBiblio naixia amb aquesta voluntat, però la seua trajectòria ha estat sinuosa i amb problemes evidents en relació a la plataforma tecnològica i els continguts. Tot i això, el servei de préstec de llibres electrònics de les biblioteques públiques eBiblio ha esdevingut un servei públic indispensable, que la pandèmia ha reforçat. Des dels seus inicis, ha aconseguit crear molts lectors de llibres electrònics que utilitzen la plataforma com un mitjà per agafar en préstec i descarregar obres respectant els drets legals de tots els actors del procés editorial. Les nombroses incidències i talls de servei dels últims mesos, està provocant que molts d'aquests nous lectors de llibre electrònic abandonen la plataforma i aconseguisquen la seua lectura per altres mitjans on no es respecten els drets. Són lectors que perd la indústria del llibre i les biblioteques.

No es tracta només de permetre l'accés al contingut en format digital (llibres, revistes, audiollibres o pel·lícules), sinó que és una eina cabdal per a aquelles persones que no poden gaudir dels serveis presencials de la biblioteca.

Les decisions adoptades els darrers mesos amb els canvis a la plataforma tecnològica eBiblio, depenent del Ministerio de Cultura y Deporte, i els continguts de la mateixa, han generat una sèrie d'incidències que han perjudicat els usuaris del servei i n'han minvat la seua confiança. A més, cal afegir-hi l'escassa i deficient informació respecte a l'aturada i el canvi de proveïdor, així com l'endarreriment del servei, deficient oferta de continguts i la incompatibilitat de dispositius. Aquest fet ha generat queixes raonables per part dels usuaris i desconcert per part dels professionals que dia a dia es troben al darrere del taulell atenent les persones.

Propostes

Per aquestes raons, i reconeixent que les competències bàsiques del servei eBiblio recauen en el Ministerio, però la gestió està participada per les comunitats autònomes, **volem fer una sèrie de propostes a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport** que estan al seu abast.

1. **Apostar estratègicament** per un servei d'aquestes característiques i garantir a la ciutadania valenciana una eina tecnològica estable i uns continguts de qualitat que afavorisquen la igualtat i la democratització en l'accés per part dels usuaris i les usuàries de les biblioteques públiques valencianes.
2. Invertir recursos en els continguts de la plataforma perquè hi haja una **oferta plural i diversa** que reculla un ampli ventall editorial on tinguen cabuda també les editorials xicotetes,

independents i les noves formes d'edició. Impulsar també els continguts en audiollibres i audiovisuals mitjançant e-Film i altres acords amb altres plataformes de continguts audiovisuals. Invertir-hi també perquè els continguts siguen accessibles a tothom.

3. **Fomentar la presència del valencià i dels autors i autores valencians** en la plataforma mitjançant acords amb editorials valencianes i amb altres productors de contingut. Entre altres coses, açò suposaria major visibilitat i, potencialment, major presència en altres plataformes del nostre àmbit lingüístic. En aquest sentit, cal informar d'este servei a les editorials públiques i universitàries valencianes per a poder tindre a disposició dels lectors i lectores aquestes publicacions.
4. **Difondre el servei eBiblio i la resta de serveis bibliotecaris de manera compromesa entre la ciutadania valenciana**, perquè no només coneguen l'eina, sinó perquè sàpiguen accedir-hi i utilitzar-la. També, sentar les bases per a que les biblioteques públiques valencianes disposen de canals de comunicació propis que permeten a la pròpia Conselleria major interacció i conèixer la realitat i les necessitats que puga expressar la ciutadania en relació a les biblioteques públiques i els seus serveis.
5. **Liderar i participar als òrgans en els quals es prenguen decisions transcendentals i futures sobre la plataforma eBiblio i el seu model de gestió**. Un model de gestió que entenga aquest servei com a bàsic per a les biblioteques i proper a la realitat de cada territori i als gestors finals dels serveis. Això significa també, major esforç inversor per part de la Generalitat.
6. **Potenciar un servei que permet prestar i descarregar contingut de manera legal i gratuïta des de les biblioteques públiques**. Les biblioteques com un aliat estratègic i necessari del sector editorial en la formació de lectors digitals respectuosos amb els drets de propietat intel·lectual i, evitant, de retruc, la temptació d'abastir-se de contingut de procedència legalment dubtosa.

Aquestes propostes naixen de la inquietud dels bibliotecaris i les bibliotecàries i de la necessitat d'oferir un bon servei a la ciutadania. Un servei que a través de les biblioteques garantisca l'accés a la informació, la cultura i el coneixement. Això és: les biblioteques com un servei essencial de qualitat que garantisquen l'accés a la informació i la cultura de manera universal i democràtica sense restriccions de cap tipus i, sense ser pretensiosos, però tenint en compte el canvi d'hàbits de consum cultural i lectura, una eina de transformació social i cultural que respecte els drets legals del món editorial i d'autor.

Suggeriments de millores tècniques en eBiblio

Des del canvi d'empresa en eBiblio, l'aplicació registra nombroses incidències que ens són indicades pels usuaris. Som conscients que aquests suggeriments s'insereixen en un context de canvis en la plataforma, amb la qual cosa poder ser susceptibles de quedar-se obsolets en qualsevol moment. Tot i això, en l'ànim que es millore el que era una bona eina, realitzem una sèrie de suggeriments:

Recerques

Es podria millorar el motor de cerques la pertinència de les quals en resultats és cada vegada menor. Al efectuar-les per autor, títol o matèria, en moltes ocasions, es recuperen resultats que res tenen a vore amb els termes que s'han introduït.

Configuració inicial i incompatibilitats amb e-readers

En el nostre dia a dia amb eBiblio, ens trobem amb un problema que resulta molt difícil per als nostres usuaris: descàrrega d'Adobe Digital Editions, creació d'un compte Adobe, afegir l'ID a l'Adobe Digital Editions i la vinculació amb els seus e-readers.

Hi ha incidències d'incompatibilitat, ja que hi ha usuaris que han comprat els últims models d'e-readers de diferents marques (no Kindle) i els genera problemes. El problema no és atribuïble a l'obsolescència dels seus dispositius. Des del canvi de plataforma hi ha una disminució d'e-readers compatibles, molts usuaris es troben amb que el seu lector que fa uns mesos els permetia llegir en eBiblio i ara no.

Actualment s'ha reduït la compatibilitat d'e-readers, ara sols hi ha models de 5 marques (Kobo, Nook, PocketBook, Booken i Tolino).

Així mateix, una vegada prestat el llibre hi ha problemes per transferir-lo a l'e-reader des d'Adobe Digital Editions. En ocasions es produeixen errades de llicència i en altres el procés no dona errades, però el llibre no s'ha transferit.

Renovacions de préstecs

Amb el canvi de la nova plataforma, s'ha eliminat l'opció de renovar préstecs. Per a aquells títols que no tinguen llistes de reserves, es podria recuperar l'opció de renovar.

Descàrregues directes d'e-books per WIFI

Molts e-readers actualment disposen de l'opció de wifi. En el cas que els usuaris, prèviament configurant el seu dispositiu, desitgen accedir per wifi a eBiblio per a fer la descàrrega directa al seu dispositiu sense haver d'utilitzar el cable, ens trobem amb el problema de la visualització d'eBiblio en els e-readers. Es podria millorar la visualització.

eFILM

Una possible millora, seria introduir el préstec d'audiovisuals, que ja s'ofereix eBiblio en altres comunitats autònomes com és el cas de Murcia, Navarra, Catalunya o Madrid entre d'altres.

Manteniment eBiblio

Quan s'efectuen les tasques de manteniment, és aconsellable que aparega en la pantalla d'inici d'eBiblio que la plataforma es troba en manteniment. Es deu millorar el manteniment i evitar errades i/o aturades de manera continuada, sense cap explicació. Això podria fer que es pergueren molts usuaris.

Guies eBiblio

Elaborar guies, infografies i videotutorials adaptats a les diferents tipologies d'usuaris, i amb una informació i redacció clara, concisa, accessible i usable que facilite l'ús d'eBiblio.

Informe i propostes elaborades pel Grup de Treball de Biblioteques Públiques del Col·legi Oficial de Bibliotecari i Documentalistes de la Comunitat Valenciana (COBDCV)

Amparo Pons Cortell
Predidenta del COBDCV